

DELÅRSRAPPORT APRIL 2020

Barn- och skolnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	5
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	6
Resultat och ekonomisk ställning	11
Väsentliga personalförhållanden.....	15

Bilagor

Bilaga 1: Extra månadsrapport per mars till följd av Covid 19

Bilaga 2: Avvikelse och prognos per enhet och utbildningsområde

Bilaga 3: Ekonomisk uppföljning med prognos per sista april 2020

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

Några händelser som är av väsentlig betydelse för barn- och skolnämnden under årets första kvartal och som särskilt kan lyftas fram är:

- *Covid-19*
En stor del av nämndens arbete har under perioden riktats till hantering av Covid-19. Arbetet har bland annat inkluderat kontinuitetsplanering för enheter med hög frånvaro, scenarioplanering vid regeringsbeslut om eventuell skolstängning samt översyn av enheter lämpliga för barnomsorg på obekvämtid och nattomsorg.
- *Samverkan för bästa skola*
Ett arbete för att utveckla och förbättra huvudmannens systematiska kvalitetsarbete har inletts, i samarbete med Skolverket och Linnéuniversitetet. Inledande möten har hållits, vilka planeras fortsättning under hösten.
- *Utvecklingsplan*
Bland annat som del av arbetet med att utveckla huvudmannens systematiska kvalitetsarbete har en utvecklingsplan framarbetats, syftande till att skapa ökad tydlighet och riktning för utvecklingsarbetet med utgångspunkt i kommunfullmäktiges sju projektmål som låg till grund för bildandet av en samlad barn- och skolnämnd med förvaltning. Planen tydliggör interna målsättningar, roller, ansvar och aktiviteter i det pågående arbetet.

Målstyrning

Barn- och skolnämnden har fyra utvecklingsmål kopplat till kommunfullmäktiges fokusområden. Flertalet av dessa mål följs närmare upp i samband med delårsrapport 2 och årsanalys, då utfallsdata finns tillgängligt för berörda indikatorer.

Kopplat till utvecklingsmålet att *stressen ska minska för elever i Lunds kommun* visar genomförd enkät (LUNK, februari), att andel elever som upplever stress minst en gång i veckan sjunker något i årskurs 5 men ökar i åk 8, i jämförelse med 2019 (förändringen är dock inte statistiskt säkerställd).

I övrigt genomförs ett flertal insatser som på olika sätt relaterar till kommunfullmäktiges fokusområden, däribland arbete med att utveckla modellen för det övergripande kvalitetsarbetet, fortsatta förbättringsinsatser kopplat till kommunikation samt utveckling av digitaliseringsarbetet.

Ekonomisk ställning

Barn- och skolnämnden uppvisar ett positivt ekonomiskt resultat på cirka +21,9 mnkr per den 30 april 2020. Utbildningsområdena för grundskola och grundsärskola redovisar +8,7 mnkr och förskola -0,7 mnkr.

För helåret prognosticerar barn- och skolnämnden en positiv budgetavvikelse på +14,1 mnkr i jämförelse med tilldelad budgetram om 2 729,3 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Den totala sjukfrånvaron har för perioden januari-mars ökat i jämförelse med 2019, från 8,7 procent till 9,4 procent. En förklaring till ökningen är coronapandemin och uppmaningen att hålla sig hemma vid uppvisande av symptom. Siffrorna ligger dock för

perioden på samma nivå som under 2018 (9,3 procent). Noterbart är dock att april ej är inkluderat i statistiken då tillförlitlig sjukfrånvarodata saknas vid rapportens författande och att sjukfrånvaron i januari och februari var lägre än föregående år.

Antalet anställda har för perioden januari till mars minskat med 63 anställda (-1,8%) jämfört med motsvarande period 2019. Minskningen av personal återfinns inom grundskoleverksamheten medan antalet personal i förskolan har ökat något.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

- **Covid-19**

En stor del av förvaltningens utvecklingsresurser har under perioden riktats till arbetet med Covid-19, på flera olika sätt.

En central del av arbetet har rört *kontinuitetsplanering* för de enheter som drabbats av omfattande personalfrånvaro samt *scenarioplanering* utifrån scenariot att beslut fattas om att stänga verksamheter inom förskola och skola. Utifrån ett sådant beslut behöver barn- och skolnämnden säkerställa barnomsorg för de barn och elever mellan 1-12 år vars föräldrar har ett samhällsviktigt arbete, samt fjärr- och distansundervisning för elever i grundskolan. Arbetet har inkluderat att planera för, säkerställa tillgång till digitala enheter och att skapa förutsättningar för elever och lärare att bli förtrogna med olika lärverktyg och digitala möjligheter för fjärr- och distansundervisning. Arbetet har även inneburit att se över vilka enheter som lämpar sig för barnomsorg på obekvämtid och nattomsorg. Därutöver har utseende av kontaktpersoner till olika förvaltningar, ändamålsenliga informationskanaler och samverkansforum varit prioriterat i syfte att säkerställa ändamålsenligt stöd och upprätthållande av såväl nämndens verksamhet som för att bidra till kommunens hanteringsförmåga som helhet.

Nätverksträffar och utvecklingsgrupper har under Covid-19 i stort pausats, vilket för förskole- och skolenheternas skolledare handlat om att lägga fokus på att säkra ett nära ledarskap samt att minska smittspridning genom att undvika större och blandade sammankomster. Trots att fysiska sammankomster i stor utsträckning ställts in så har arbetet inom verksamheterna tagit stora kliv när det gäller att utveckla digitala lärmiljöer och digital kompetens bland såväl elever som medarbetare.

Perioden har varit särskilt påfrestande för framförallt mindre förskoleenheter, vilka är mer sårbara vid sjukdom eller plötsliga förändringar. Dessa mindre enheter ska tillgodose motsvarande service som större enheter (lärande, lek, omsorg, lokalvård, måltider) men blir som följd mer påverkade vid eventuellt personalbortfall.

Genomgående har utformning av snabb och tydlig information varit en central del av arbetet. Framarbetande av stödunderlag, målgruppsanpassad information, mallar, tydliga rutiner och riktlinjer av olika slag kopplat till senaste utveckling och/eller förordning har för stab- och administration utgjort en väsentlig del av arbetet. I perioder gjordes dagliga utskick till rektorer innehållandes den senaste informationen, men också förtydliganden kring hantering inom Lunds kommun såväl som inom barn- och skolförvaltningen. Likaså har löpande utskick gjorts till vårdnadshavare och medarbetare i organisationen.

- **Samverkan för bästa skola**

I februari påbörjades arbetet inom ramen för den åtgärdsplan som tagits fram

inom *Samverkan för bästa skola* med syftet att utveckla och förbättra huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. I arbetet deltar barn- och skolförvaltningens ledningsgrupp, Skolverket och Linnéuniversitetet. Inledande möten hölls där planering initialt var att till juni framarbete struktur och systematik för *vad* som bör följas upp, *hur* samt *när*. Genom att utgå ifrån rådande lagkrav syftar arbetet till att skapa en enklare och tydligare uppföljningsstruktur på huvudmannanivå, med ökat fokus på analys.

Som följd av Covid-19 har arbetet inom *Samverkan för bästa skola* skjutits framåt och planeras fullföljas under hösten 2020. En stor del av utvecklingsresurserna har under mars och framåt riktats till Covid-19-arbetet, enligt ovan.

- **Utvecklingsplan**

Som del av bland annat *Samverkan för bästa skola* arbetas även en utvecklingsplan fram för förvaltningen. Planen syftar till att skapa ökad tydlighet och riktning för förvaltningens övergripande utvecklingsarbete, med utgångspunkt i kommunfullmäktiges sju projektmål, vilka låg till grund för bildandet av en samlad barn och skolnämnd och förvaltning. Planen tydliggör förvaltningens interna målsättningar för utvecklingsarbetet, samt klargörande och specificering av roller och ansvar i det pågående arbetet. Planen uppdateras löpande, med bland annat pågående och planerade aktiviteter för arbetet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Lunds vision och förhållningssätt

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nytänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Förhållningssätt:

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Målstyrning

Barn- och skolnämndens ansvarsområde regleras i praktiken av två olika verksamhetsår: *kalenderåret* samt *läsåret*. *Verksamhetsplan* med internbudget och nämndens utvecklingsmål utgår i huvudsak från kalenderåret och tydliggör ramar utifrån detta, samtidigt styr och planerar förskole-, grund- och grundsärskoleenheter i stor utsträckning sin verksamhet efter *läsåret*. Detta innebär i korthet att en stor del av nämndens verksamhetsområde planerar sitt arbete utifrån en något annorlunda tidsperiod, vilken sträcker sig från augusti till juni, istället för januari till december.

Ett område där detta blir tydligt är bland annat i målstyrningen. Nämnden beslutar om prioriterade utvecklingsmål genom verksamhetsplanen i slutet av året, samtidigt som förskole-, grund- och grundsärskoleenheterna är mitt uppe i ett pågående läsår. För att planera för särskilda aktiviteter i syfte att bidra till beslutade utvecklingsmål (dvs. utöver det arbete som redan utförs) behöver dessa aktiviteter därför inkorporeras som en del i planeringsarbetet för det kommande läsåret. Lämpliga aktiviteter håller därför på att framarbetas och kommer att tydliggöras i delårsrapport 2 i september.

Fokusområden

Smartare Lund

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2020	Utfall april 2020	Utfall 2019
Lunds kommuns grundskolor ska förbättra sitt betygsresultat och minst nå upp till vad som kan förväntas (modellberäknat värde)	Elever i årskurs 9 genomsnittligt meritvärde, avvikelse från modellberäknat värde (meritvärdespoäng)	Minst 1 poäng	*	0,9 poäng
	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (%)	0 %	*	-4,5 %
Stressen ska minska för elever i Lunds kommuns grundskolor	Andel elever i årskurs 5 som känt sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid (t.ex. på grund av läxor, prov, inlämningar), minst en gång i veckan senaste halvåret	Max 30,7%	31,2% **	31,8%
	Andel elever i årskurs 8 som känt sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid (t.ex. på grund av läxor, prov, inlämningar), minst en gång i veckan senaste halvåret	Max 68,8%	73,1% **	69,7%
Fler elever i behov av särskilt stöd i skolan ska minst nå upp till kunskapskravet för betyg E	Andel av elever med särskilt stöd i åk 6 som minst når upp till kunskapskraven för betyget E i Sv/SvA, Ma, Eng (jmf. HT med VT innevarande läsår)		*	

* Utfallsdata inrapporterades i delårsrapport 2 samt årsredovisning.

** Skillnaden mellan värdena för 2019 och 2020 är inte statistiskt säkerställt på risknivån 5%. Datakälla för värdena är enkätundersökningen LUNK där alla elever i årskurserna 5 och 8 ingår i urvalet. Det korrekta värdet för 2020 ligger med 95% sannolikhet inom intervallen 28,4 och 33,9 för årskurs 5 och inom intervallen 70,1 och 76,0 för årskurs 8.

LUNK

Under februari genomfördes den årliga enkäten LUNK, Lunds ungdomsenkät, där elever i årskurs 5 och 8 får möjlighet att besvara en serie frågor. Sammanställning rörande stress pekar på att något färre elever i årskurs 5 känner sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid, än motsvarande siffra för 2019. Samtidigt ökar istället andelen elever som känner sig stressade i årskurs 8 jämfört med 2019. Resultaten pekar med andra ord på en fortsatt ökning av upplevd stress högre upp i åldrarna (noterbart i sammanhanget är att förändringarna inte är statistiskt säkerställda, enligt fotnot ovan).

Utifrån de resultat som framkommit av enkätsvaren har en fördjupad sammanställning på övergripande nivå framarbetats, vilket fungerar som stödjande underlag för enheternas kvalitetsarbete framåt.

Samverkan för bästa skola

En utbildning i världsklass innebär ytterst en utbildning av hög och jämn kvalitet där varje elevs individuella och kunskapsmässiga utveckling gynnas. Samarbetet inom ramen för *Samverkan för bästa skola* med Skolverket startades upp i slutet på vårterminen 2019 och fortgår utifrån en framtagen åtgärdsplan där Linnéuniversitetet utgör ett stöd för huvudmannen i arbetet med att utarbeta förbättrade processer och analysmodeller. Syftet är att stärka huvudmannen i arbetet med att planera, följa upp och utveckla utbildningen inom förskole-, grundskole- och grundsärskoleverksamheten.

Utvecklingsarbetet inom ramen för *Samverkan för bästa skola* kommer att fortsätta under hösten, med målsättningen att ha en ny framarbetad modell för det systematiska kvalitetsarbetet under året. Den initiala planeringen var att framarbeta en sådan modell till sommaren, vilket nu omplanerats till hösten.

Höjd kvalitet och gott bemötande

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2020	Utfall april 2020	Utfall 2019
Barn- och skolförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö	Sjukfrånvaro (%)	6,9%	*	7,3%
	Personalomsättning (%)	12%	*	15%
	Genomsnittligt antal sökande till förskolläraryrket, fritidspedagog- och grundskolläraryrket		*	
	Andel heltidstjänster med förskolläraryrket (%)	48 %	*	
	Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9 (%)	80,5 %	*	

* Utfallsdata inrapporteras i samband med årsredovisning. Preliminära siffror för en del av indikatorerna återfinns under avsnitt "Hälsa och Miljö" nedan.

God service, tillgänglighet och professionellt bemötande är grundläggande delar i kommunens uppdrag. En förutsättning för god service och ett bra bemötande är bland annat att medarbetaren trivs och bidrar i arbetet och kan utvecklas. Att vara en attraktiv arbetsgivare bidrar vidare till möjligheten att anställa efterfrågad och kompetent personal. Varje medarbetare är kommunens ansikte utåt och samtidigt en representant för verksamheten. Genom att vara tillgängliga, engagerade och med fokus på gott bemötande läggs grunden för en god service.

Utvecklingsarbete

Utifrån kommunfullmäktiges projektmål för bildandet av en samlad barn- och skolnämnd och förvaltning har en övergripande utvecklingsplan framarbetats, vari ansvar och roller i det pågående utvecklingsarbetet tydliggörs, tillsammans med aktiviteter i arbetet. En del av den interna utvecklingen sätter fokus på tydlig styrning, utveckling, uppföljning och stöd samt upplevd kvalitet. Vidare har avdelningarna inom stab och administration för egen del påbörjat arbetet med att ta fram aktiviteter i syfte att verka för att chefer i hela barn- och skolförvaltningens organisation ska uppleva en hög kvalitet i mötet med de funktioner som ingår i dessa.

Kommunikation

Ett centralt utvecklingsområde för barn- och skolförvaltningen har fortsatt varit *kommunikation* och förbättrade interna kommunikationskanaler, bland annat för att öka delaktigheten och förståelsen av sammanhang i olika frågor, men också för att öka transparensen inom organisationen. Införandet av referensgrupper för rektorer utgör ett exempel på en sådan kanal som startade upp under hösten 2019 (en grupp riktad mot kvalitetsfrågor, en mot juridiska frågor) och som fortsatt under 2020 med månadsvisa möten. Struktur och form kommer att utvärderas inför uppstart av läsår 20/21.

En stor del av kommunikationsinsatserna under mars och april har riktats till hantering av Covid-19, med frekventa (dagliga) utskick till rektorer, vårdnadshavare och medarbetare. Under kvartalet har arbetet med att målgruppsanpassa *Inloggad* fortsatt. Bland annat har aktuella rutinbeskrivningar kopplat till övergripande processer nu samlats på en och samma plats, vilket syftar till säkerställa en enhetlig och rättssäker hantering genom att underlätta för rektorer och andra berörda funktioner att enkelt få tillgång till adekvat information.

Digitaliseringsarbete

Under 2020 har flera digitala processer utvecklats och förbättrats:

- *Skolval till förskoleklass*
Under 2019 påbörjades ett automationsarbete kopplat till skolval inför förskoleklass. Detta har fortsatt under det första kvartalet och processen är nu även automatiserad för registrering av skolplacering och fritidshemsplacering i barn- och elevregistret. Processen har därmed blivit än mer kvalitativ, samtidigt som administrationen minskats med cirka 300 timmar per år.
- *Import av barn, elever och vårdnadshavare i Skola 24*
Import av barn, elever och vårdnadshavare i Skola24 har tidigare varit en manuell process, där verksamheten själva behövt exportera listor från barn- och elevregistret, som de sedan kunnat ladda upp i närvaro/frånvarosystemet Skola24. Detta förfarande är nu automatiserat med hjälp av Robotic Process Automation, RPA (mjukvarurobotar). Detta har medfört att informationen nu dagligen uppdateras mellan barn- och elevregistret och Skola24. Processen har därmed blivit mer kvalitativ och administrationen har kunnat minskas med cirka 1500 timmar per år.
- *Översikt frånvaro*
Med anledning av Covid-19 har barn- och skolförvaltningen tillsammans med utbildningsförvaltningen och kommunkontoret, utvecklat en Qlik-applikation där

frånvaro i grundskola och gymnasieskola presenteras och uppdateras dagligen. Det har därmed blivit möjligt att snabbt få en överblick över den totala frånvaron i förvaltningens grundskolor.

Ett starkare samhällsengagemang

Barn- och skolnämnden ska bedriva en likvärdig förskola och skola av hög kvalitet för att bidra till jämlika livsvillkor för barn och elever i Lunds kommun.

Kränkande behandling

Under årets första kvartal har utveckling av arbetet med kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier fortsatt. En övergripande utvärdering har genomförts av förskolornas och skolornas planer avseende läsår 19/20, där utvecklingsområden identifierats för att skapa en enklare och tydligare rapportmall med stöd, för rektorerna att använda i arbetet framåt. En ny rapportmall har framarbetats utifrån vad utvärdering visat samt utifrån vad som lyfts av rektorerna.

Vidare kommer ett ärendehanteringssystem att införskaffas för att dokumentera hantering av aktuella kränkingsärenden, vilket vidare kommer att underlätta i processen och möjliggöra för effektivare uppföljning av kränkingsärenden. Detta arbete har till viss pausats till följd av Covid-19, där upphandlingsenheten kommer att initiera upphandlingsförfarandet så snart möjligt.

Ett grönt föredöme

Barn- och skolförvaltningen fortsätter att bidra till Lunds fokusområde *Ett grönt föredöme* på flera sätt. Lärande för hållbar utveckling är ett centralt fokusområde för den dagliga verksamheten och arbetet med att uppnå LundaEko-målet 1.3, att 100% av kommunens förskolor och skolor erhåller utmärkelser för Lärande för hållbar utveckling, fortsätter.

Flera enheter har under året arbetat (och arbetar vidare med) att öka den biologiska mångfalden på förskole- och skolgårdar, detta tillsammans med stöd från Naturskolan. Detta sker dels genom projektet *Insektsvänliga gräsytor* tillsammans med Serviceförvaltningen, och dels inom ramen för EU-projektet *Natural nations*. Vidare genomfördes i början på mars ungdomspolitikens Inflytandecafé för särskoleelever med tema LundaEko II, vilket bidrog till att ge stöd för verksamheternas arbete med Lärande för hållbar utveckling.

Ytterligare exempel på hur miljöfrågorna hanterats under perioden kommer från Södra Sandby där Uggleskolan arrangerade en miljödag med fokus på de globala målen, framförallt *hållbar konsumtion* och *ekosystem och biologisk mångfald*. Skolan fick besök från bland annat Miljöförvaltningen och Naturskolan och dagen var fylld med olika aktiviteter så som skräpplockning, skapande av återbruksmaterial och tipsrundor.

Vidare deltog barn- och skolförvaltningen i början av året på det nationella chefsnätverket för Lärande för hållbar utveckling för att tillsammans med andra kommuner dela erfarenheter och vidareutveckla kunskaper i syfte att skapa bättre förutsättningar för att arbeta mot en hållbar utveckling.

Den interna dokumentrevisionen under delåret visade på ett par avvikelser respektive noteringar, men det framkom att majoriteten av förvaltningens miljöledningsarbete är godkänt.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden

Särskilda uppdrag	Status	Kommentar
Kartlägga hedersrelaterat våld	Pågående	Barn- och skolförvaltningen har varit delaktiga i den förvaltningsövergripande arbetsgrupp som skapats för att stötta i arbetet med att genomföra en kartläggning av hedersrelaterat våld. Kartläggningen kommer att innehålla en kvalitativ del som bygger på intervjuer och samtal, samt en kvantitativ del som baseras på enkätfrågor i åk 8 och år 2 på gymnasiet. Kartläggningen är i stort klar och resultatet planeras redovisning under våren.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall april	Budget april	Avvikelse april	Helårsbudget	Helårsprognos	Helårsavvikelse
Intäkter	104,9	98,3	6,6	282,1	279,9	-2,2
Kostnader	-1 038,5	-1 053,7	15,2	-3 000,8	-2 984,5	16,3
Avskrivningar	-3,4	-3,5	0,1	-10,6	-10,6	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-937	-958,9	21,9	-2 729,3	-2 715,1	14,1
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-937	-958,9	21,9	-2 729,3	-2 715,1	14,1
Kommunbidrag	958,9	958,9	0	2 729,3	2 729,3	0
Nämndsbidrag/Resursfördelning	0	0	0	0	0	0
RESULTAT	21,9	0	21,9	0	14,1	14,1

Analys av resultatet

I detta avsnitt görs en analys av periodens resultat jämfört med periodens budget samt en analys av prognostiserat resultat i relation till helårsbudget.

Periodens resultat

Redovisade kostnader till följd av Corona

0,7 mnkr finns redovisade som extrakostnader till följd av Covid-19 för första tertialet. Kostnaderna består av personalkostnader på skolor och förskolor som uppstått till följd av extra bemanning då ordinarie personal följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och stannat hemma vid lindriga symptom.

Periodens resultat

Total budgetavvikelse till och med april är +21,9 mnkr. Nämnden har tilldelats del av välfärdsmiljarderna, +22,7 mnkr. Då de ännu inte fördelats till verksamheten, bidrar de med +7,1 mnkr till periodens positiva resultat. Utbildningsområdena för grundskola bidrar med +8,7 mnkr och förskola med -0,7 mnkr. Återstående +6,3 mnkr härleds till förvaltningens centrala kostnader och intäkter, samt de särskilda verksamheter som det

avsatts särskilda medel för;

- Volymavvikelser vid fördelning av skolpeng samt köp av platser i enskild verksamhet och andra kommuner bidrar med +4 mnkr.
- Lokalkostnader -1,1 mnkr, huvudsakligen beroende på lokalbidrag för ökat antal barn i fristående förskolor.
- Särskild verksamhet grundskola och förskola -4,2 mnkr.
- Särskola centralt +3,6 mnkr, till följd av färre elever i särskolan jämfört tilldelat anslag.
- Pedagogiska resursenheten (PRE) +2,2 mnkr.
- Naturskolan och gröna skolgårdar +0,1 mnkr.
- Styrning och ledning och gemensamma förvaltningsövergripande kostnader +2,2 mnkr.

Prognos

Helårsprognosen visar på en positiv budgetavvikelse på **+14,1 mnkr** i jämförelse med tilldelad budgetram om **2 729,3 mnkr**.

Resurser och Verksamheter	Prognos mnkr
Skolpeng	21,0
Lokaler	-3,8
Taxor och avgifter	-0,8
Nämnd och förvaltningsledning	1,7
Förvaltningen gemensamt	-0,7
Särskilda verksamheter	-0,5
Finansiering	5,0
Förskolans verksamhet	-4,3
Grundskolans verksamhet	-3,5
Totalt	14,1

Skolpeng

Prognostiserad volymavvikelse för skolpeng inklusive försäljning av platser till andra kommuner och köp av platser från enskilda huvudmän och andra kommuner, motsvarar +21 mnkr jämfört med tilldelad ram. Den positiva avvikelserna uppkommer främst till följd av färre barn i förskolor och fritidshem än vad ramen är beräknad utifrån. Prognosen är dock osäker beträffande antal ettåringar som kommer att skolas in i förskolan till hösten. Avvikelse vad gäller volymerna regleras vid årets slut som volymavvikelse enligt kommunens principer för hantering av budgetavvikelser.

Lokaler

För lokaler beräknas prognosen till -3,8 mnkr. Av underskottet är -1,7 mnkr att hänföra till kostnader i samband med tömning och flytt gällande Svaneskolan, tillfällig omlokalisering vid försening av ny förskola i Veberöd, samt flyttkostnader och övriga ökade kostnader i samband med inomhusprojekt, exempelvis renoveringen av Kobjers förskola. Resterande del av underskottet beror främst på ökat antal barn i fristående förskolor jämfört med budget gällande lokalbidrag.

Taxor och avgifter

Barnomsorgsavgifter och fritidshemsavgifter avviker från kommunfullmäktigeramen, vilket beräknas ge ett underskott på totalt -0,8 mnkr vid årets slut.

Nämnd och förvaltningsledning samt förvaltningen gemensamt

För nämnd och förvaltningsledning prognostiseras en positiv avvikelse motsvarande +1,7 mnkr till följd av ännu ej tillsatta tjänster. När det gäller området förvaltningsgemensamt beräknas prognosen till -0,7 mnkr. Underskottet är att hänföra till ökade kostnader för skolors och förskolor årliga IKT-kostnader till bland annat kommunkontoret, -1,5 mnkr, varav anslaget för oförutsedda behov täcker viss del.

Finansiering

Vid nämndens sammanträde i maj tas beslut om fördelningen av de +22,7 mnkr som nämnden tilldelats till följd av det statliga beslutet om välfärdsmiljarderna. I avvaktan på beslutet har dessa bokförts under nämndens gemensamma finansieringsområde. Bedömningen är att dessa medel kommer att påverka nämndens totala budgetavvikelse med +5 mnkr.

Särskilda verksamheter

Prognosen för nämndens särskilda verksamheter är beräknad till totalt -0,5 mnkr. I nämndens särskilda verksamheter ingår bland annat flera förvaltningsövergripande verksamheter, såsom Naturskolan, Pedagogiska resursenheten, Lundavälkomsten (grundskola) och enheten för obligatorisk prao. Här ingår också de ekonomiska resurserna för skolskjuts, grundsärskola, nyanlända elever, skolavgifter för elever i specialskolor, obligatorisk lovskola, extraordinärt stöd till barn och elever samt bidrag till små skolor på landsbygden.

Inom nämndens särskilda verksamheter finns både positiva och negativa prognoser. En större positiv prognos uppkommer av att det finns färre elever, folkbokförda i Lunds kommun, än planerat i grundsärskolans verksamhet. Det innebär att kostnaden för den behovsbaserade eleversättningen som betalas ut för elever i grundsärskolorna blir lägre än beslutad ram. En positiv prognos uppkommer också av att kostnaden för ersättningen till nyanlända elever, som betalas ut till grundskolorna där dessa elever är placerade, beräknas bli färre än vad ramen beräknats utifrån. Anledningen är att färre elever uppfyller villkoren för bidraget som är tidsbegränsat till max tre år. En större positiv prognos beräknas också för Pedagogiska resursenheten som arbetar med att stödja och utveckla organisation, profession, undervisning och lärmiljöer i förskola och skola. Enheten har varit föremål för en beredning av partsammansatt grupp som blev klar under våren. I väntan på att beredningen blev klar har inte vakanta tjänster tillsatts i vanlig ordning, vilket har medfört lägre kostnader.

En förklaring till den negativa prognosen för särskilda verksamhet uppkommer genom att kostnaden för köp av plats i specialskolor hos andra huvudmän är betydligt högre än vad budgeten medger. Även Lundavälkomstens verksamhet som är riktad mot grundskolan har en negativ prognos. Verksamheten har fått ett minskat budgetanslag och arbetar med åtgärder för att anpassa sin verksamhet till det. Åtgärderna ger dock inte full effekt innevarande år.

Förskola

Prognosen för förskolan är oförändrad jämfört med februari och beräknas till -4,3 mnkr för helåret, vilket i huvudsak är ett resultat av att kostnaderna bedöms bli högre än budgeterat. För vårterminen beräknas intäkterna bli +2,5 mnkr mer än budget, vilket främst är en följd av fler barn i verksamheten samt ökade AMS-bidrag. För hösten

bedöms barnantalet sjunka något, vilket gör att helårsprognosen för intäkterna blir i linje med budgeterad nivå, även om det skiljer sig åt något mellan enskilda enheter och utbildningsområden.

Av de tre utbildningsområden som förskolan består av, prognostiserar Utbildningsområde 1 ett nollresultat, medan Utbildningsområde 2 och 3 prognostiserar ett underskott motsvarande -3,1 mnkr respektive -1,2 mnkr. Förskolan Röda stugan, vilken är förvaltningens OB-verksamhet för förskolan och fritidshemmet, är den enhet som har de svåraste ekonomiska utmaningarna, vilket är ett resultat av gällande arbetstidsregler samt att enheten alltid måste bemannas med minst två medarbetare. Enhetens resultat blev för 2019 -1,8 mnkr och prognosen för 2020 ligger i dagsläget på -1,7 mnkr. Inom förskolan finns det även flera mindre enheter med långa öppettider där krav på grundbemanning gör att bedömningen i dagsläget är att tilldelad skolpeng inte täcker driftskostnaderna fullt ut.

Grundskola

Prognosen för grundskolan beräknas till totalt -3,5 mnkr. Detta är en förbättring med +1,5 mnkr sedan månadsrapporten per sista februari men samtidigt kan nämnas att grundskolans verksamheter, utifrån beslut om överföring av 2019 års resultat, har fått +4,1 mnkr i tilläggsbudget i april.

Negativa prognoser finns i två av utbildningsområdena och i de övriga två är bedömningen just nu ingen avvikelse mot budget. Negativ prognos har beräknats för tolv grundskolor och för fem grundsärskolor. Precis som i månadsrapporten per februari så är den största negativa prognosen beräknad för Prästängsskolan i Stångby (-2,2 mnkr). Skolan har stora utmaningar när det gäller att nå en budget i balans utifrån det låga elevantalet, framförallt på högstadiet. På grund av osäkerhet kring hur Prästängsskolans verksamhet kommer att se ut i höst är prognosen svårberäknad. När beslut om skolan har fattats kan nya förutsättningar komma att förändra prognosen.

Orsaken till andra grundskolors underskott kan ha flera förklaringar, men botten i stort sett alltid i för höga personalkostnader i förhållande till antalet elever. Detta beror i flera fall på för små klasstorlekar som i sin tur beror på begränsningar i lokaler eller av lågt söktryck till skolan. Till viss del kan det också förklaras av att skolans personalresurser inte är optimala för det elevantal som råder. Några grundskolor uppger svårigheter med att optimera personalresurserna på grund av svängningar i elevantalet mellan olika läsår. Negativa prognoser kan också uppkomma av att en stor andel elever är i behov av särskilt stöd, vilket kan innebära utmaningar i hur rektor organiserar skolans verksamhet.

För fem av kommunens grundsärskolor beräknas ett underskott vid årets slut. Mindre enheter anger svårigheter med att uppnå flexibel resursplanering som anledning, speciellt då inte grundsärskolan är integrerad med en grundskola. De större enheterna anger att stora variationer av behov hos eleverna, vilket försvårar resursplaneringen och innebär organisatoriska utmaningar.

Grundskolor som anses ha goda förutsättningar till att hålla sin budget har i flera fall positiva prognoser. Dessa grundskolor uppmanas till att jobba mot ett överskott för att i så stor utsträckning som möjligt mildra de befarade underskotten som finns på andra grundskolor.

Covid-19

Fram till och med den 30 april prognostiserar barn- och skolförvaltningen inte några större ekonomiska nettoeffekter till följd av Covid-19. Som en del av förvaltningens prognos finns dock bruttokostnader kopplat till Covid-19, vilket motsvarar två miljoner kronor. De prognostiserade bruttokostnaderna bedöms i första hand komma att härledas till ökade inköp av städ- och hygienmaterial samt ökade vikariekostnader för de enheter där personalfrånvaron vid tillfällena varit högre än barn- och elevfrånvaron. Dock har elev- och barnfrånvaron över lag varit något högre än personalfrånvaron, framförallt i förskolan, vilket fått till följd att kostnaderna för timvikarier minskat för perioden och beräknas även vara lägre när året summeras. Förvaltningen har sett tendenser under sista delen av rapportperioden som indikerar en återgång av sjukfrånvaro till ett läge som liknar situationen före Covid-19. Om detta är tillfälligt eller mer långvarigt är fortsatt väldigt osäkert.

För mer information om de ekonomiska effekterna och osäkerhetsfaktorerna kopplat till Covid-19 hänvisar förvaltningen till den extra månadsrapport per mars månad som delgavs nämnden i april (200428, §44) till följd av Covid-19. (se bilaga 1)

Åtgärder vid avvikelse

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall april	Helårsbudget	Helårsprognos	Helårsavvikelse
Inventarier, fordon	-1,1	-29,3	-8	21,3
TOTALT	-1,1	-29,3	-8	21,3

Analys av investeringar

Kostnader för årets investeringar bedöms uppgå till 8 mnkr och består bland annat av inventarieköp till Delfinens skola och förskola, Lerbäckskolans idrottshall, Solbjers förskola, Idalaskolan, Idala förskola, Svaleboskolans matsal, Ladugårdsmarkens förskola samt för inventarieinköp till nya klassuppsättningar till följd av fler elever på ett par skolor.

Prognosen för nämndens investeringar beräknas till ett överskott om +21,3 mnkr. Överskottet förklaras i huvudsak av att verksamheten inte har investeringsbehov i samma omfattning som barn- och skolnämndens beslutade investeringsanslag.

Utfallet 2019 var +6 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

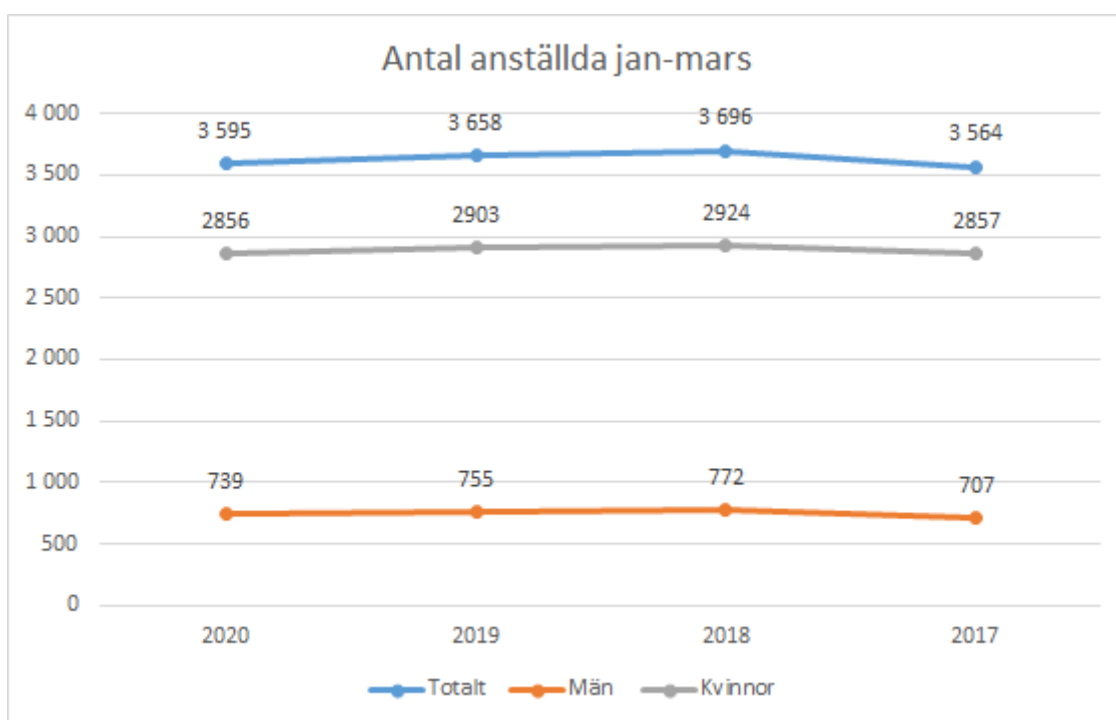
Detta avsnitt hanterar i första hand antalet anställningar inom nämndens verksamheter samt sjukfrånvaro. Redovisningsperioden för sjukfrånvaron avser dock endast perioden januari till mars. Detta till följd av att statistik för exempelvis timvikarier och annan rättning av sjukrapportering sker med en månads eftersläpning.

Ytterligare personalinformation och nyckeltal hanteras till delar inom fokusområdet för Höjd kvalitet och gott bemötande.

Antal anställda

Antal anställda

	31 mars 2020	31 mars 2019	31 mars 2018	31 mars 2017
Anställda kvinnor totalt	2 856	2 903	2 924	2 857
Anställda män totalt	739	755	772	707
Antal anställda totalt	3 595	3 658	3 696	3 564

Enligt redovisad statistik har antalet anställda för perioden januari till mars minskat med 63 anställda (1,8%) jämfört med motsvarande period 2019. Minskningen av personal återfinns i grundskoleverksamheten -75 anställda (-3%) medan antalet personal i förskolan för perioden har ökat med 15 anställda (+1%). Cirka fyra av fem anställda i förvaltningen är kvinnor och en av fem är män.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Nyckeltal	Jan-mars 2020	Jan-mars 2019	Jan-mars 2018
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	10	9,4	10,2
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	7,2	5,8	5,7
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	9,4	8,7	9,3

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer

Nyckeltal	31 Mars 2020	31 Mars 2019	31 Mars 2018
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro- kvinnor	42	53,9	50,3
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total	26,7	40,7	27,1

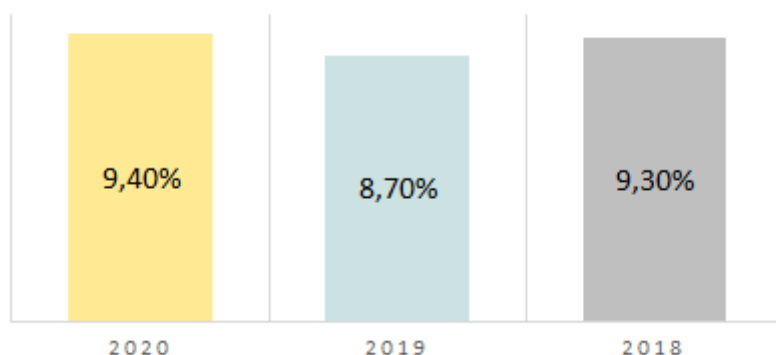
Nyckeltal	31 Mars 2020	31 Mars 2019	31 Mars 2018
sjukfrånvaro - män			
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - total	39,6	52	47,3

Sjukfrånvaro åldersuppdelad

Nyckeltal	Jan-mars 2020			Helår 2019		
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid <= 29 år	Kvinnor Q1 2020 9,5%	Män Q1 2020 8,4%	Totalt Q1 2020 9,2%	Kvinnor Q1 2019 6,5%	Män Q1 2019 6%	Totalt Q1 2019 6,3%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 30-49 år	Kvinnor Q1 2020 9,6%	Män Q1 2020 7,2%	Totalt Q1 2020 9,1%	Kvinnor Q1 2019 7,6%	Män Q1 2019 4,3%	Totalt Q1 2019 6,9%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid >= 50 år	Kvinnor Q1 2020 10,7%	Män Q1 2020 6,5%	Totalt Q1 2020 10%	Kvinnor Q1 2019 8,8%	Män Q1 2019 6%	Totalt Q1 2019 8,3%

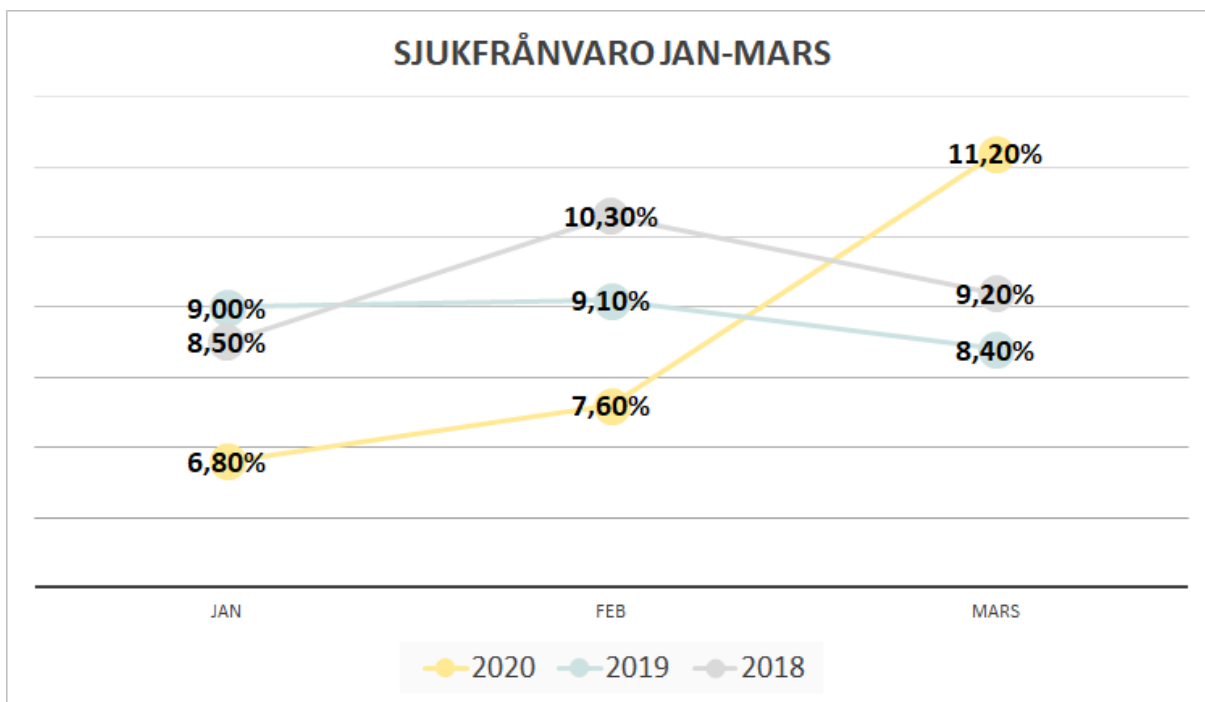
Analys av sjukfrånvarons förändringar

ACKUMULERAD SJUKFRÅNVARO JAN-MARS

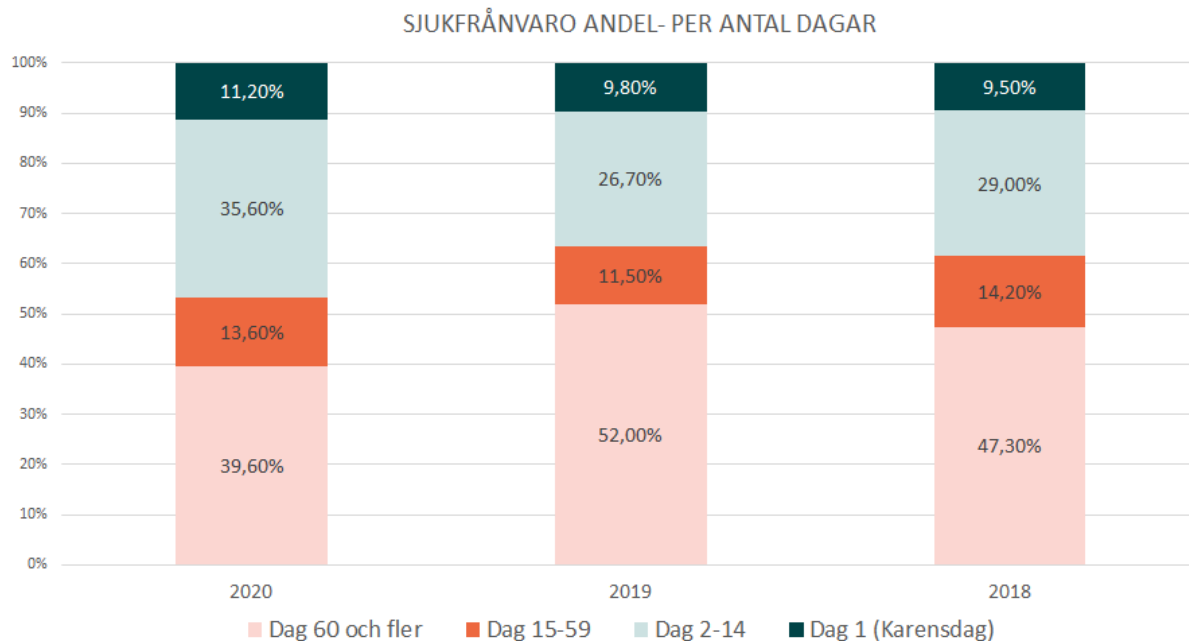
Ackumulerad sjukfrånvaro

Den ackumulerade sjukfrånvaron för rapportperioden jan-mars 2020 är högre (9,4%) jämfört med motsvarande period för 2018 och 2019.

Sjukfrånvaro per månad

Sjukfrånvaron för januari och februari var lägre 2020 jämfört med föregående år. Bedömningen är att sjukfrånvaron för helåret sannolikt kommer vara högre än föregående år till följd av Covid-19. Detta förväntas i sin tur innebära att indikatorn för sjukfrånvaro för fokusområdet Höjd kvalitet och gott bemötande inte kommer uppnås 2020. Hur mycket högre sjukfrånvaron kommer att fastställas till kommer att påverkas av flera faktorer, bland annat utvecklingen av virusspridningen samt hur länge restriktioner från Folkhälsomyndigheten kommer vidhållas. Därför är det särskilt svårt att göra en mer kvalificera bedömning i nuläget.

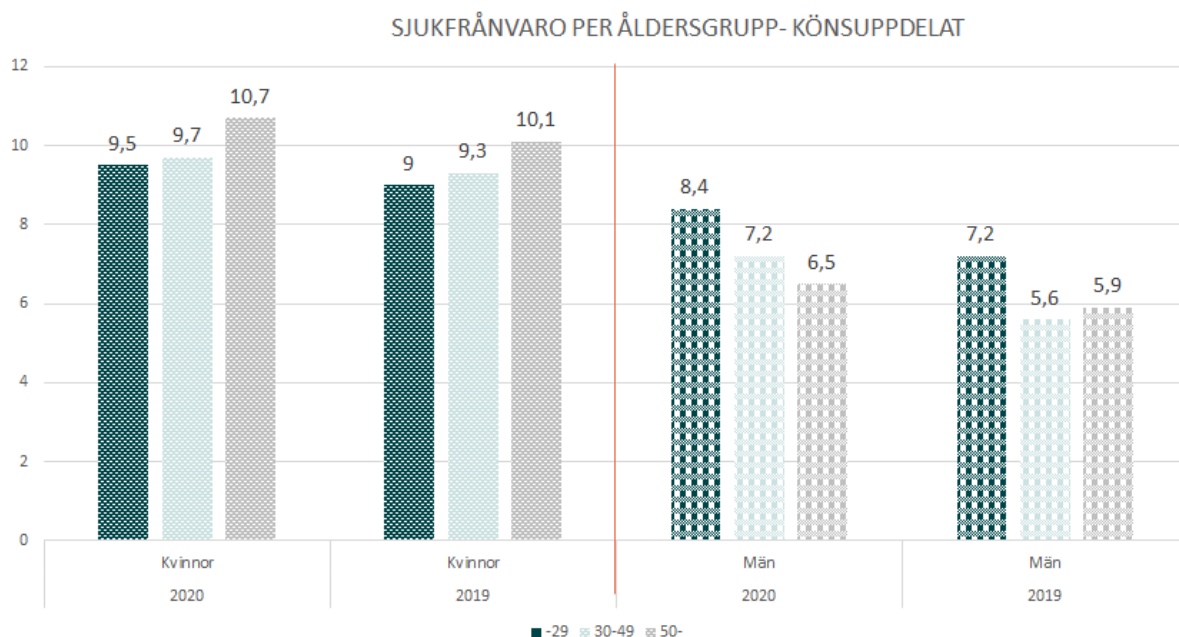

Lång- och korttidssjukfrånvaro

Vid en granskning av hur antalet sjukfrånvarodagar fördelas av den totala sjukfrånvaron går det att konstatera att det är sjukfrånvaron för dag 1-14 som ökat för perioden, i jämförelse med motsvarande period 2018 och 2019. Att korttidsfrånvaron ökat bedöms

i huvudsak bero på Folkhälsomyndighetens rekommendationer och uppmaningar om att stanna hemma vid förkylningsliknande symptom.

Sjukfrånvaron i 60 dagar eller fler har för perioden jan-mars 2020 minskat (39,6%) i jämförelse med 2018 (47,3%) och 2019 (52,0%), både andelsmässigt och totalt. Som andel av den totala sjukfrånvaron är sjukfrånvaron i 60 dagar eller mer oftare återkommande bland kvinnor över 30 år (44%) och män över 50 år (38%). För män under 50 år och kvinnor under 30 år förklaras sjukfrånvaron i 60 dagar eller mer, i mindre än 27% av den totala andelen sjukfrånvaro.

Vid en jämförelse av sjukfrånvaron mellan de tre olika åldersgrupperna kan det konstateras att sjukfrånvaron ökat i samtliga åldersgrupper för såväl män som kvinnor under redovisad period 2020 i jämförelse med 2019. Den största sjukfrånvaroökning i jämförelse med 2019 redovisas bland män under 50 år inom förskoleverksamheten. I samtliga åldersgrupper är kvinnors sjukfrånvaro fortsatt högre jämfört med männens. En iakttagelse av sjukfrånvaron visar att sjukfrånvaron bland kvinnor ökar i de olika ålderskategorierna medan sjukfrånvaron för män sjunker med åldern.

Fram till och med mars månad hade sjukfrånvaron dock minskat i samtliga åldersgrupper och för såväl män som för kvinnor. Det är därför sannolikt att förklaringen till den konstaterat ökade sjukfrånvaron är en konsekvens av mars månads ökade sjukfrånvaro vilket har sin förklaring i Coronapandemin.